

stop KONTAKT 3

nieuwsbrief voor
atoomstroom activisten

!! aktie groeit !! geen piek voor atomelektriek

We schreven het al in de vorige Stopkontrakt: de atoomstroomaktie krijgt vaart! Duizenden Nederlanders doen mee. Sinds het Pinksterkamp van de Dodewaard-gaat-dicht groepen is het aantal plaatsen waar de aktie georganiseerd wordt weer flink toegenomen. De aktie verspreidt zich als een lopend vuurtje over het land.

Enkele van de meer dan honderd plaatsen waar het heel goed loopt zijn bv. Nijmegen, Tilburg, Den Bosch, Amsterdam, Utrecht en kleinere plaatsen als Oudewater, Zaltbommel, Baarn en Hoorn. In Oudewater heeft de energiegroep een manifestatie gehouden waar erg veel belangstelling voor de atoomstroomaktie was. Veel mensen hebben er getekend tegen kernenergie.

In de krant lees je niet veel over de atoomstroomakties. En de elektriciteitsmaatschappijen doen vaak net of het allemaal niet zoveel voorstelt. Logisch, want zij hebben er geen enkel belang bij te laten merken dat ze last van de aktie hebben. Maar als je met de mensen zelf praat, merk je pas hoe veel er aan de aktie meedoen. Vaak dokteren ze op hun eigen houtje allerlei slimme truuks uit om hun stroomrekening ingewikkeld -dus onder protest- te

betalen. Er zijn mensen die wachten op een eerste of tweede aanmaning en dan pas betalen. Ook slim is: een beetje teveel betalen, en bij de volgende rekening dat bedrag weer er af trekken. En ga zo maar door. In Amsterdam is een groep mensen op de fiets naar het kantoor van het elektriciteitsbedrijf gegaan om daar kontant de rekening te betalen. Meteen wel even de directeur te spreken gevraagd, om hem te zeggen dat we echt geen atoomstroom willen. De nieuwste "truuk" is: weigeren nog langer voor atoomstroom te betalen. Steeds meer mensen gaan dat doen. Ze trekken een symbolisch bedrag van hun rekening af. Bijvoorbeeld één gulden. Vandaar het nieuwe motto van de aktie:

Geen Piek voor Atoomelektriek.
Wilt u ook atoomstroomweigeraar worden? Laat het uw plaatselijk ergiekomitee weten!

"huurschuld"

In Den Bosch weigert een aantal mensen voor atoomstroom te betalen. Daarom houden ze 1 gulden van hun elektriciteitsrekening in, onder het motto: Geen Piek voor Atoomelektriek. Deze mensen betalen ook hun huur via het G.E.B. Toevalligerwijs kwamen zij erachter dat het G.E.B. deze gulden aftrok van hun betaling aan de woningbouwvereniging. Na boze brieven is dit recht gezet. Het gemeentebestuur heeft hiervoor verontschuldigen aangeboden met daarbij het verzoek de geweigerde gulden alsnog te voldoen aan het G.E.B. In Den Bosch loopt de aktie goed. De atoomstroomweigeraars hebben een eerste aanmaning van het G.E.B. gekregen en daar is het tot nu toe bij gebleven. Gewacht wordt nog op de jaarafrekening van het G.E.B.

NIET LEUK

De mensen zijn ontzettend vindingrijk en bedenken steeds nieuwe manieren om hun stroomrekening te betalen. Niet omdat ze dat zo leuk vinden, want het is best ingewikkeld. Je moet het allemaal zelf maar bijhouden, hoeveel je wanneer betaald hebt, of de aanmaning die je kreeg wel of niet terecht was enzovoorts. Maar ze hebben het er graag voor over: ze willen immers geen atoomstroom! Daar willen we niet aan meebetalen en dat zullen we elektriciteitsmaatschappijen idelijk maken ook!

Deze Stopkontrakt is gemaakt door de landelijke coördinatiegroep van de atoomstroomaktie. Het landelijk informatieadres is: Aktie Strohalm, Oudegracht 42, Utrecht. Tel: 030-314314 of 333347.

Als u nog geen plaatselijke groep heeft kunt u in Utrecht terecht voor informatie. Anders kunt u het beste contact opnemen met uw plaatsgenoten. Het adres is:

Collectie Stichting Laka

www.laka.org

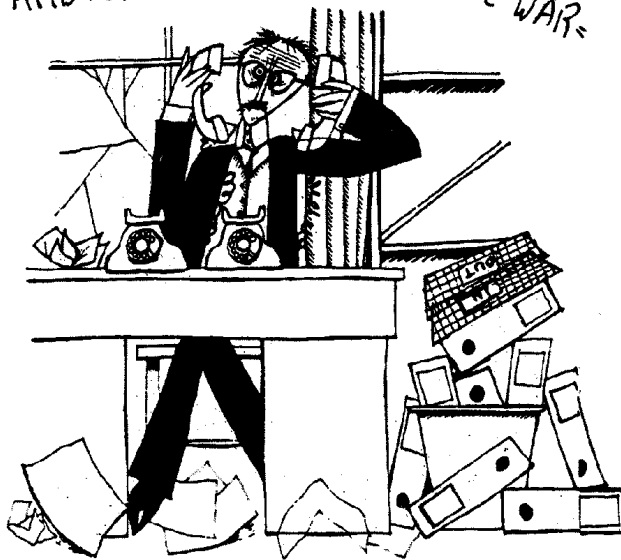
Gedigitaliseerd 2014

INTIMIDATIEPOGING DOOR P.E.N.-AMBTENAAR

De energiegroep in Hoorn verspreidt in mei van dit jaar giroblauwfolders in wijken in Hoorn. Enkele dagen later worden ze opgebeld door iemand, die zegt een ambtenaar van de PEN (provinciaal Elektriciteitsbedrijf van Noord Holland) te zijn. Een lid van de groep vertelt hoe dat 'gesprek' verloopt.

"Hij was woedend en zei dat we sociaal bezig waren. De mensen zouden afgesloten worden als zij de door ons voorgestelde betalingswijze zouden volgen. Op mijn antwoord dat er helemaal niemand wordt afgesloten, omdat degene immers de rekening betaalt, zei hij: "dat er met de PEN altijd wel een betalingsregeling was te treffen." Hij blijkt dus zeer weinig van onze aktie begrepen te hebben. Om te weten te komen of dit onbegrip ook bij andere PEN-ambtenaren aanwezig is, ben ik naar het distributiekantoor van de PEN in Hoorn gegaan. Aan de balie vraag ik of zij informatie hebben over kernenergie. Nee, dat hebben ze niet. Bovendien, voegt de man er aan toe, hebben ze daar in Noord-Holland niets mee te maken. Er staan hier immers geen kerncentrales! Ik zei hierop dat de PEN mede aandeelhouder is van Dodewaard. Aan zijn verbaasde blikken te zien heeft hij daar nog nooit van gehoord." Al met al mag je vrezen dat bij ambtenaren van elektriciteitsbedrijven veel onbegrip en onwetendheid is over kernenergie.

= AMBTENAREN VOLSTREKT IN DE WAR =

"Kerncentrales? ... Nooit van gehoord ... !"

PUEM IN DE WAR

Keer op keer blijkt in de provincie Utrecht weer dat atoomstroomtegenstanders het de PUEM administratie behoorlijk moeilijk kunnen maken. Zo'n administratie van een elektriciteitsbedrijf berust op de bereidwillige medewerking van de klanten, en komt in de problemen als ze creatief onder druk gezet wordt. Twee voorvallen:

Iemand betaalt uit protest tegen de pro-Dodewaard opstelling van het elektriciteitsbeheer een eerste gedeelte pas na een aanmaning en de rest nog veel later. Dan op een dag vraagt deze familie een automatiese afschrijving aan. De omgekeerde wereld voor een atoomstroomtegenstander zou je zeggen. Maar let eens op wat er toen gebeurde: Een paar weken nadat de machtiging tot automatiese afschrijving verleend was, wordt er door de familie een rekening betaald van een paar maanden terug. De PUEM heeft hen echter inmiddels ingeboekt als automatiese betalende. Hun computer stuurt dus automatisch het kado op dat je krijgt als je automaties gaat betalen.

Bovendien wordt de betaling automaties teruggestort onder de vermelding: U heeft geen tekort bij de PUEM. Nu, een paar maanden later wordt de machtiging weer ingetrokken. Dat kost uiteraard weer een hoop werk voor de PUEM. Voor de atoomstroomtegenstanders zit er bovendien als aardigheid aan dat ze er een kado én een gratis periode stroom aan over houden.

Een andere tegenstander van de PUEM steun voor kernenergie heeft ook een ingewikkelde manier ontwikkeld om de administratie onmogelijk te maken..

In eerste instantie liet hij door een kennis zijn stroomrekening betalen plus een

gulden teveel. De kennis vermeldde wel voor wie hij betaald had en over welke periode. De PUEM betaalt vervolgens de gulden terug aan de kennis.

De volgende periode betaalt onze atoomstroomtegenstander een gulden te weinig. Een maand later ontvangt hij een brief van de PUEM. "Er staat nog een gulden open op uw rekening" Eronder keurig bijgetypt zinnetje dat men de gulden teveel van de vorige periode reeds retour gestort hadden. Na een paar weken belt de klant de PUEM op, om te vragen of ze nog steeds afsluiting overwegen. Na veel gezocht ontdekt men in de administratie dat de gulden niet aan de klant maar aan de kennis is terugbetaald. Men kan zich indenken wat een gekompliceerde situatie er nu is ontstaan..... De mogelijkheden om deze aktie voort te zetten zijn legio.

De KEMA en het radio-actieve afval in haar achtertuin, ...

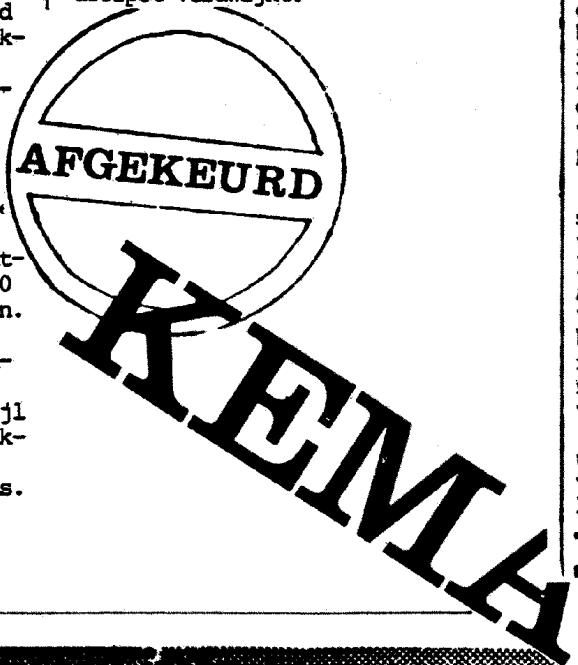
De NV tot Keuring van Elektrotechnische Materialen Arnhem, kortweg de KEMA, is het onderzoeksinstituut van de Nederlandse elektriciteitsbedrijven. De aandelen van de KEMA zijn in handen van de elektriciteitsproducenten en een aantal distributiebedrijven. De elektriciteitsproducenten werken ook samen in de SEP (Samenwerkende Elektriciteits Producenten), die weer eigenaar is van de GKN (Gemeenschappelijke Kernenergiecentrale Nederland). De KEMA, SEP, GKN en nog twee andere samenwerkingsverbanden van de elektriciteitsbedrijven, zijn in Arnhem gevestigd. Arnhem is dus letterlijk en figuurlijk het knooppunt van de Nederlandse elektriciteitsvoorziening. Men spreekt wel van de Arnhemse Instellingen. Tesaamen vormen ze een belangrijk deel van de atoomlobby in Nederland.

Vroeger was de KEMA vooral bekend door het zgn. KEMA keurmerk. Tegenwoordig meer door haar radio-actieve afval en de duistere praktijken daaromheen. Dit radio-actieve afval is voor het grootste deel afkomstig van het projekt met de suspensie-testreaktor van de KEMA. Dit projekt -dat volkomen mislukte- is voor het grootste deel gefinancierd door de SEP. De KEMA en haar radio-actieve afval zijn aan het eind van de jaren aan het licht gekomen. Velen zullen zich nog het sterfgeval herinneren van een jongen die woede (en speelde) op het KEMA-terrein en overleed aan leukemie. De KEMA heeft hardnekkig het verband ontkent tussen dit sterfgeval en het radio-actieve afval dat onnauwkeurig lag begraven op haar terrein.

Zij heeft altijd volgehouden dat het afval volstrekt ongevaarlijk is. Negen kilo natuurlijk uranium, achttien kilo natuurlijk thorium en 210 gram verrijkt uranium is opgegraven. En nóg blijft ze volhouden dat het allemaal wel meevalt. Verrijkt uranium kwam niet voor in de splijtstofboekhouding van de KEMA, terwijl het de brandstof is waarop kernreactoren werken en ook de grondstof vormt voor het maken van kernwapens.

De elektriciteitsbedrijven waartegen wij actie voeren, omdat ze allen aandelen hebben in de kerncentrale Dodewaard, zijn ook allen aandeelhouders van de KEMA.

Zij zijn dus ook verantwoordelijk voor het radio-actieve afval wat daar nu is opgeslagen en vervolgens in zee wordt gedumpt, onder groot protest van de anti-kernenergie beweging. Wij moeten dus druk op hen uit blijven oefenen en ook stappen ondernemen naar de KEMA, voordat haar stralende achtertuin in de doofpot verdwijnt.

In de Volkskrant van 3 juni 1982 verscheen een kritisch artikel over het opgegraven afval van de KEMA. Twee pagina's verderop in dezelfde krant stond dit onopvallende berichtje:

KEMA-medewerker wil kernafval snel in bodem opslaan

BUNNIK (ANP) — Er moet zo spoedig mogelijk een begin worden gemaakt met de ondergrondse opslag van kernafval om te laten zien dat deze oplossing van het afvalprobleem van kerncentrales mogelijk is. Dit zei dr C. Andriess van de KEMA, het onderzoeksinstituut van de Nederlandse elektriciteitsbedrijven, woensdag op een energiesymposium in Bunnik.

Volgens Andriess is ondergrondse opslag van kernafval veiligheids-technisch zo goed als helemaal rond. De maatschappelijke weerstand tegen deze oplossing dient nu nog te worden weggenomen. Dat kan het beste gebeuren door ergens ter wereld een eerste opslagplaats te beginnen, zo redeneerde de KEMA-medewerker.

Andriess sprak op het symposium „Energie als bron van werk en welzijn” van de Stichting Energie Informatie.

Volkskrant 3/6/82

METAMORF

DE ZONNIGE TOEKOMST VAN EEN KERNCENTRALE

NIEUWS DAT BEKEND MOET ZIJN

Geheimhouden ongelukken

In Japan is er een groot schandaal geweest over het achterhouden van ongelukken in kerncentrales. Nadat de Japan Atomic Power Co hierop was betrapt gaf ze 18 'voorvallen' toe. Dit blijken bijvoorbeeld overstromingen van tanks te zijn geweest en overschrijding van de maximale toelaatbare stralingsdosis.

Verbrossing

De Zweedse Nucleaire Inspektie heeft de regering aanbevolen om de vergunning voor een onderzoeksreaktor in te trekken. Het aluminium vat van de reaktor is verbrosd door de neutronstraling en daardoor zouden er scheuren op kunnen treden.

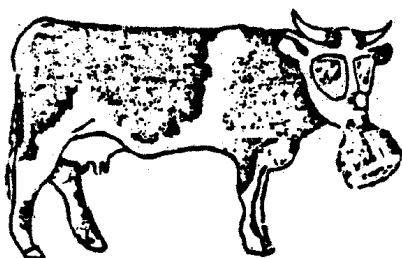
Gesmolten Uranium

Bij een ongeluk in de Franse kerncentrale Sint Laurens in maart '80 is een aantal brandstofstaven gedeeltelijk gesmolten. Het merendeel van het gesmolten Uranium heeft men van de bodem van de reaktorkern gehaald. De gesmolten brandstof is met een speciaal ontwikkelde robot, die werkt als een

stofzuiger, verwijderd. De kosten worden door de staat, de eigenaar, geheim gehouden. Men vermoedt dat die in de miljarden lopen.

Jodium-Lozing

Eind 1981 is er een grote hoeveelheid jodium-131 vrijgekomen in de lucht bij de opwerkingsfabriek te Windscale. De oorzaak is 'onbekend'. Er wordt gezegd dat enkele brandstofelementen te vroeg uit het opslagbassin zijn gehaald ter opwerking, zodat de jodium 131 niet de gelegenheid had om te vervallen. De regering heeft maar snel de melk

van de koeien uit de omgeving laten kontroleren en met resultaat! De inspektie van deze nucleaire installatie werd er pas over geïnformeerd toen de fabriek al weer draaide.

Dure franse atoomstroom

Het franse elektriciteitsbedrijf staat bekend als een groot voorstander van kernenergie. In ons land wordt zelfs vaak beweerd dat door het uitgebreide park van kerncentrales de franse stroom goedkoper is dan onze elektriciteit. Het is goed om te weten dat het franse elektriciteitsbedrijf de grootste financiële problemen sinds 30 jaar kent. Het tekort wordt op meer dan 2 miljard gulden geraamd. Het is maar een weet.

De kans op ongelukken met kerncentrales blijkt groot.

In Amerika zijn alle ongelukken met kerncentrales sinds kort eens op een rijtje gezet. Wat blijkt? De kans op een ernstig ongeluk is twintig keer zo groot als altijd is beweerd. Eén op de 50 kerncentrales zal zelfs een groot ongeluk gaan veroorzaken!

LAATSTE NIEUWS UIT FRIESLAND

De tijd gaat snel. In de vorige Stopkontraakt stond, dat zo'n duizend Friezen weigerden te betalen voor atoomstroom. Hun gerechtvaardigd protest werd zwaar gestraft: meer dan twintig weigeraars van het eerste uur werden eind mei zonder pardon van stroom afgesloten. Maar niet voor lang! Onder grote druk van de aktievoerders hebben de Friese Provinciale Staten een motie aangenomen. Daarin staat, dat alle atoom-

stroomweigeraars dezelfde rechten als de familie Kuiper (de allereerste weigeraars) behoren te hebben, dus ook op een speciale rekening hun 2,7% voor atoomstroom mogen storten. Dat kan tot aan het moment dat het proefproces van de familie Kuiper heeft plaatsgevonden. Het kan nog zeker tot 1983 duren voor dit proces plaatsvindt. In de tussentijd kunnen talloze Friezen veilig meedoen aan de aktie "Geen Atoomstroom". Een prima sukses dus voor de Friezen en de hele atoomstroomaktie!

OP ELKE

EEN

!!

Bij deze krant krijgt u een gratis vel met rijksdaalder-stickers. Op elke sticker weer een andere tekst over de atoomstroomaktie. Zulke stickers worden pas een beetje bekend als ze door het hele land op de rijksdaalder zitten.

Vandaar dat we alle lezers van Stopkontraakt vragen: plak een sticker op elke rijksdaalder die u uitgeeft! Wij hebben er nog een hele voorraad van. Vraag er naar bij uw energiegroep; of bestel ze bij Aktie Strohalm. Voor 20 stickers betaalt u f2,- (incl. porto). Even overmaken op giro 35 59 25 t.n.v. Aktie Strohalm, Utrecht, o.v.v. "Stop Dodewaard stickers".